

Asettamis päätös

17.10.2024

VN/19168/2024
VN/19168/2024-VM-9

Jakelussa mainitut

Uuden rahapelijärjestelmän mukaisen lupa- ja valvontatoiminnan toimeenpanoa koskeva hanke

Asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut hankkeen uuden rahapelijärjestelmän mukaisen lupa- ja valvontatoiminnan toimeenpanemiseksi.

Toimikausi

Hankkeen toimikausi on 17.10.2024 – 31.12.2026.

Tausta

Hallitusohjelman mukaan Suomen rahapelijärjestelmää uudistetaan avaten sitä lisenssimallilla kilpailulle viimeistään 1.1.2026.

Uudistuksen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja sekä parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta. Lisenssijärjestelmän piiriin kuuluisivat lähtökohtaisesti online-kasinopelit ja online-vedonlyönti. Hallitusohjelman mukaan Veikkaukselle jäävä yksinoikeustoiminta ja kilpailuilla markkinoilla oleva toiminta eriytetään eri yhtiöihin saman konsernin sisällä. Lisenssijärjestelmään siirryttäessä tehostetaan rahapeli-toimialan valvontaa, turvataan valvonnan riittävät resurssit ja estetään tehokkaasti muun muassa rahanpesu- ja tulosmanipulaatio. Lisenssimallin käyttöönotto tulee perustua huolelliseen selvitystyöhön uudistuksen yhteiskunnallisista vaikutuksista ja erityisesti sen vaikutuksista rahapelihaittojen esiintyvyyteen.

Hallitusohjelman mukaan varmistetaan lisenssimallin vaikutukset Ahvenanmaahan sekä Ahvenanmaan itsehallinnon rahoitukseen yhteistyössä Ahvenanmaan maakuntahallinnon kanssa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

Lisenssijärjestelmään siirtyminen hallitusohjelman mukaisesti vuoden 2026 alussa edellyttää toimintakykyistä lupa- ja valvontaviranomaista, jolla on riittävät määrärahat toiminnan käynnistämiseksi, toimitilat, riittävä määrä henkilökuntaa sekä toiminnan edellyttämät tietojärjestelmät.

Rahapelijärjestelmää koskeva uudistaminen kuuluu sisäministeriön toimialalle. Sisäministeriö on asettanut rahapelijärjestelmän uudistamista koskevan lainsäädäntöhankkeen, jonka tavoitteena on selvittää rahapelijärjestelmän uudistamista hallitusohjelman mukaisesti ja valmistella ehdotus lisenssijärjestelmään siirtymistä koskevaksi säädösperustaksi (SM053:00/2023). Sisäministeriön lainsäädäntöhankkeen toimikausi päättyy 31.12.2025. Tavoitteena on, että hallituksen esitys voitaisiin antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2025.

Sisäministeriön lainsäädäntöhankkeen tehtävänä on laatia hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti mietintö, joka sisältää tarvittavat säännösehdotukset seuraavien asiakokonaisuuksien osalta:

- 1) lisenssijärjestelmän piiriin sisällytettävät rahapeliryhmät;
- 2) lisenssimenettely ja -maksut;
- 3) verotus;
- 4) Veikkaus Oy:n erityistehtävä sekä kilpailu- ja yhtiöoikeudelliset kysymykset;
- 5) rahapelien toimeenpano;
- 6) rahapelihaittojen seuranta, tutkimus, arviointi sekä ehkäisyn ja hoidon kehittäminen;
- 7) rahapelitoiminnan valvonta, viranomaisen toimivaltuudet ja rahoitus;
- 8) väärinkäytösten ja rikosten estäminen sekä kuluttajansuoja;
- 9) rahapelien markkinointi ja sponsorointi;
- 10) keskitetty pelinestojärjestelmä ja muut tarvittavat rahapelaamisen hallinnan välineet; sekä
- 11) keinot järjestelmän ulkopuolisen rahapelitarjonnan ja -markkinoinnin torjumiseksi.

Poliisihallitus toimii nykyisin rahapelitoimintaa valvovana viranomaisena. Sisäministeriön hankkeessa on arvioitu, miten lupa- ja valvontatoiminta voitaisiin uudessa rahapelijärjestelmässä organisatorisesti järjestää. Vertailtavina vaihtoehtoina on ollut nykyisessä järjestelmässä valvovana viranomaisena toimiva Poliisihallitus, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, suunniteltu uusi valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto sekä kokonaan uusi perustettava erillinen rahapelivirasto. Valmistelussa on pidetty tarkoituksenmukaisimpana vaihtoehtona lupa- ja valvontatoiminnan sijoittamista uuteen Lupa- ja valvontavirastoon, jonka yleishallinnon ohjausvastuu kuuluu valtiovarainministeriölle.

Hallitusohjelman mukaisesti valtion aluehallintoa uudistetaan siten, että vahvistetaan yhdenmuukaista lupa- ja valvontakäytäntöä alueesta riippumatta ja sujuvoitetaan lupaprosesseja. Kehittämisen pääperiaatteena on monialaisuus. Ensisijaisesti tämä tarkoittaa lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien kokoamista uuteen perustettavaan monialaiseen virastoon. Uudessa virastossa ympäristöön liittyvät lupa- ja valvontatehtävät muodostavat yhden yhtenäisen kokonaisuuden. Hallitusohjelman mukaisesti viraston pääasiallinen ohjausvastuu osoitetaan valtiovarainministeriölle. Uudella Lupa- ja valvontavirastolla on valtakunnallinen toimivalta.

Valtion aluehallinnon uudistaminen kuuluu valtiovarainministeriön toimialalle. Valtiovarainministeriö on asettanut valtion aluehallinnon uudistamista koskevan lainsäädäntöhankkeen (VM114:00/2023), jonka toimikausi päättyy 30.6.2026. Tavoitteena on, että hallituksen esitys voitaisiin antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2025.

Tavoite ja tehtävä

Toimeenpanohankkeen tavoitteena on valmistella uuden rahapelijärjestelmän lupa- ja valvonta-toiminnon toimeenpano siten, että uuden rahapelijärjestelmän mukaista lupatehtävää siirtymä-ajan hoitavalla Poliisihallituksella on mahdollisimman hyvä toimintakyky 1.1.2026 lukien rahape-lijärjestelmän uudistamista koskevassa lainsäädäntöhankkeessa määriteltyjen uusien tehtävien toteuttamiseksi huomioiden myös arpajaislain nykyisiin säännöksiin perustuvat valvontatehtä-vät. Poliisihallitus toimii laissa säädettävän ajan uuden rahapelilain nojalla toimivaltaisena lupa-viranomaisena. Hankkeen tavoitteena on, että Poliisihallituksella on vuoden 2026 alusta lähtien tarvittavat tietojärjestelmät ja riittävä määrä henkilökuntaa sekä muut toiminnan edellyttämät valmiudet, jotta se voi ryhtyä vastaanottamaan ja käsittelemään toimilupahakemuksia.

Hankkeen tavoitteena myös on varmistaa ja toteuttaa uuden rahapelijärjestelmän mukaisten lupa- ja valvontatehtävien sekä niistä vastaavan henkilöstön sekä tietojärjestelmien hallittu siirto Poliisihallituksesta uuteen perustettavaan Lupa- ja valvontavirastoon laissa säädettävän aika- taulun mukaisesti. Vuoden 2026 aikana haetut toimitukset tulisivat voimaan ja uuden rahapelitoi- minnan mukainen valvontatoiminta käynnistyisi sekä keskitetty pelinestöjärjestelmä olisi käytet- tävässä uudessa rahapelilaissa säädetyin mukaisesti.

Rahapelijärjestelmän toimeenpanoa koskevassa hankkeessa on huomioitava ja yhteensovitet- tava rahapelijärjestelmän uudistamisen lainsäädäntöhanke ja valtion aluehallinnon uudistami- sen lainsäädäntöhanke kuten myös näissä mahdollisesti tapahtuvat muutokset.

Toimeenpano toteutetaan tiiviissä yhteistyössä sisäministeriön ja Poliisihallituksen kanssa. Toi- meenpanossa tulee huomioida Poliisihallituksen rahapelijärjestelmää koskevat riittävät resurssit ja osaaminen sekä hyödyntää nykyiseen rahapelijärjestelmään liittyviä tietojärjestelmiä lain sal- limissa rajoissa (mukaan lukien hankintasopimukset) tarkoituksenmukaisella tavalla. Uudet tie- tojärjestelmät kehitetään Poliisihallitukseen. Koska järjestelmien omistajuus siirtyy siirtymäajan jälkeen uudelle Lupa- ja Valvontavirastolle, toimeenpanossa tulee huomioida uuden viraston kokonaisarkkitehtuuriin liittyvät reunaehdot. Hankkeessa huomioidaan lupa- ja valvontaviran- omaisen ja sosiaali- ja terveysministeriön toimialan viranomaisten yhteistyö rahapelihaitta-asi- oissa sekä lupa- ja valvontarekisterin ja pelihaittarekisterin mahdolliset tietotekniset liittymäpin- nat.

Hankkeen tehtävänä on:

1. Laatia tarkempi hankesuunnitelma lupa- ja valvontatehtävien organisoimiseksi ja siirtä- miseksi toimivaltaiselle viranomaiselle;
2. Suunnitella ja tehdä väliaikaisen toimintamallin lisäksi ehdotus lupa- ja valvontatoimintaa koskevan toimintayksikön organisaatorakenteesta ja laatia suunnitelma toiminnon sijoittu- misesta vastaanottavaan organisaatioon;
3. Valmistella uuteen Lupa- ja valvontavirastoon yhteensopivat toiminnat ja tietojärjestelmät sekä niitä koskevat hankinnat Poliisihallitukseen siten, että uuden rahapelijärjestelmän mu- kainen toimilupahakemusten vastaanottaminen voidaan aloittaa 1.1.2026 Poliisihallituk- sessa nykyisten arpajaislain mukaisten valvontatehtävien lisäksi. Lisäksi hanke valmistelee tarvittavat toimet, jotta uuden rahapelijärjestelmän mukainen toiminta voi siirtymäkauden jälkeen käynnistyä laissa säädettävän aikataulun mukaisesti;
4. Selvittää lupa- ja valvontarekisterin ja sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle kuulu- van pelihaittarekisterin tietojärjestelmien toteuttamisen yhteistyömahdollisuudet yhdessä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa;

5. Selvittää ja tehdä ehdotus uuden toiminnon järjestämisen edellyttämästä osaamisesta ja henkilöresursseista ml. tehtäväkuvien sisällöt ja sijoittuminen toiminnossa;
6. Valmistella toimintayksikön ylimmän johdon osaamisvaatimukset sekä käynnistää ja toteuttaa toimintayksikön keskeisten virkojen rekrytointi;
7. Valmistella hankkeen aikana toteutettavien rekrytointien ja hankintojen määräraha-arviot sekä täsmentää uuden lupa- ja valvontatoiminnan kustannukset sekä laatia näitä koskevat talousarvioehdotukset; sekä
8. Huomioida lainsäädäntöhankkeessa tehtävät linjaukset valtakunnan rahapelitoiminnasta sekä niiden vaikutukset Ahvenanmaahan;
9. Selvittää ja tehdä ehdotus muista lupa- ja valvontatoiminnan perustamista ja siirtämistä edellyttämistä toimenpiteistä.

Lupa- ja valvontatoiminnon sisällöllisiä kysymyksiä koskeva lakiehdotus laaditaan rahapelijärjestelmän uudistamisen lainsäädäntöhankkeessa (SM053:00/2023). Uuden lupa- ja valvontaviranomaisen perustamista koskeva lakiehdotus laaditaan valtion aluehallinnon uudistamista koskevassa lainsäädäntöhankkeessa (VM114:00/2023).

Organisointi

Hankkeen omistaa valtiovarainministeriö. Hankkeelle asetetaan ohjausryhmä, joka vastaa hankkeen ohjauksesta.

Hankkeen valmistelutyöstä vastaa valtiovarainministeriöön sijoitettava hanketoimisto, jota johtaa valtiovarainministeriön nimeämä hankejohtaja. Hanketoimiston muu kokoonpano muodostuu hankkeen kulloistenkin tarpeiden mukaan.

Ohjausryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja

Hallinto- ja kehitysjohtaja, ylijohdaja Anu Nousiainen, valtiovarainministeriö

Varapuheenjohtaja

Tietojohtaja Vesa Lipponen, valtiovarainministeriö

Jäsenet

Finanssineuvos Mikko Saarinen, valtiovarainministeriö
 Johtava erityisasiantuntija Tuula Lybeck, valtiovarainministeriö
 Hallitusneuvos Karri Safo, valtiovarainministeriö
 Neuvotteleva virkamies Elina Rydman, sisäministeriö
 Johtava asiantuntija Mikko Cantell, sisäministeriö
 Erityisasiantuntija Mari Pajula, sosiaali- ja terveysministeriö
 Hallitusneuvos Joni Hiitola, opetus- ja kulttuuriministeriö
 Poliisijohtaja Sanna Heikinheimo, Poliisihallitus
 Arpajaihallintopäällikkö Anna Hyppönen, Poliisihallitus

Sihteeristö

Valtiovarainministeriöön sijoitettava Hanketoimisto.

Työryhmän kokoonpano täyttää naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ssä säädetyn vaatimuksen, jonka mukaisesti valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla vähintään 40 prosenttia sekä naisia että

miehiä. Nimeämispyyntöissä on pyydetty esittämään sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden ja perustelemaan, jos tämä ei ole mahdollista.

Muu organisoituminen

Hankkeessa kuullaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntijoita pelihaittojen torjuntaan liittyvistä kysymyksistä ja pelihaittarekisteristä. Hankkeessa voidaan kuulla myös muita asiantuntijoita. Ohjausryhmä voi perustaa alatyöryhmiä toimeenpanon varmistamiseksi.

Poliisihallituksen henkilöstö osallistuu hanketyöhön erikseen sovittavalla tavalla.

Hanke informoi työn etenemisestä sisäministeriön lainsäädäntöhankkeen ohjausryhmää ja valtiovarainministeriön aluehallinnon uudistuksen ohjausryhmää.

Kustannukset ja rahoitus

Ohjausryhmän työ tehdään virkatyönä ja kukin organisaatio vastaa osallistujiensa matka- ja muista kuluista. Muut hankkeesta aiheutuvat kustannukset katetaan erillisen kustannus- ja rahoitussuunnitelman mukaisesti.

Kunta- ja alueministeri

Anna-Kaisa Ikonen

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Jakelu Työryhmän puheenjohtajat ja jäsenet

Tiedoksi VM Valtiovarainministeriö
SM Sisäministeriö
STM Sosiaali- ja terveysministeriö
OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö
VNK Valtioneuvoston kanslia
Poliisihallitus
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

VN/19168/2024-VM-9

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: